

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

Svenska fornminnesföreningen 1953

http://kulturarvsdata.se/raa/fornvannen/html/1954_058

Fornvännen 1954, s. 58-59

Ingår i: samla.raa.se

plaret fullständigt till formen med de norrländska redskapen, men det förefaller ganska sannolikt, att vårt exemplar eller åtminstone materialet härrör från norrländskt eller norskt område. Enligt vad statsgeologen Bror Asklund benäget meddelat mig, anstår nämligen vad Sverige beträffar den röda skiffern icke sydligare än i Härjedalen. Den största anhopningen finnes emellertid i Ångermanland och vidare förekommer denna skiffer som block i en del kustfynd, sydligast i Hälsingland.³

Andreas Oldeberg

SVENSKA FORNMINNESFÖRENINGEN 1953

Svenska Fornminnesföreningen har under året avhållit tre sammanträden med föredrag och ett extra valsammanträde samt ordnat en vår- och en höstutfärd. Styrelsen har sammanträtt fyra gånger: 25 februari, 13 och 27 mars och 23 april. Antalet medlemmar har under året utgjort 411, därav 12 hedersledamöter och 21 ständiga ledamöter; medlemsantalet visar därmed från föregående år en uppgång med 34 personer.

Vid årsmötet den 16 mars ägde först de ordinarie föreningsförhandlingarna rum med undantag för styrelse- och revisorsval, vilka ajournerades till ett extra sammanträde den 27 mars. Vid det fortsatta mötet den 16 mars överlämnade ordföranden prof. Birger Nerman Hildebrandspriset till antikvarien fil. dr Ragnar Blomqvist för dennes mångåriga, betydelsefulla undersökningar rörande Lunds stads medeltida historia. Därefter höll prof. Nils Ahnlund föredrag över ämnet: »Magnus Ladulås och Stockholm».

Vid valsammanträdet den 27 mars fick styrelsen följande sammansättning:

Ordförande: professor Birger Nerman, Stockholm.

Vice ordförande: docent Sven B. F. Jansson, Saltsjöbaden.

Sekreterare: befattningen som sådan skulle till 1 juli, ev. längre, upprätthållas av fil. dr Olle Källström, Stockholm, därefter till nästa årsmöte av ordföranden.

Andre sekreterare: fil. dr K. E. Sahlström, Stocksund.

Skattmästare: kapten Bertil Sterner, Stockholm.

Övriga styrelseledamöter: fil. lic. Henrik Alm, Stockholm, friherrinnan Wera von Essen, Vattholma, förste antikvarien K.-A. Gustawsson, Stockholm, fil. dr Gustaf Hallström, Stockholm, fil. dr Olle Källström, Stockholm (nyvald), förste antikvarien Nils Ludvig Rasmusson, Stockholm, f. landshövdingen A. E. Rodhe, Saltsjöbaden, antikvarien Dagmar Selling, Stockholm, verkställare Alfred Steijer, Stockholm, fil. dr Per-Olof Westlund, Stockholm (nyvald) och docenten Nils G. Wollin, Stockholm.

³ Jfr även *Bror Asklund—Per Thorslund*, Fjällkedjerandens bergbyggnad i norra Jämtland och Ångermanland, Sveriges Geologiska Undersökning ser. C. nr 382 (1935).

De förutvarande revisorerna och revisorssuppleanterna omvaldes: fil. dr A. Bygdén och rådman K. Espersson, Stockholm, resp. förste byråsekreteraren G. Horn, Stocksund, och antikvarien G. A. Hellman, Stockholm.

Vid sammanträdet den 28 april höll fil. dr Olle Källström föredrag över ämnet: »Den franska liljans ursprung».

Vårutfärden ägde rum söndagen den 31 maj och var — med tanke på Stockholmsjubileet — ställd till Norra Djurgården; deltagarantalet uppgick till ca 60. I bussar och bilar begav man sig till Kaknäs, där ordföranden hälsade deltagarna välkomna, varefter han demonstrerade ett där befintligt järnåldersgravfält och ett vid Borgen. Överstelöjtnant Erik Zeeh talade så om Karl XI:s skans å Ladugårdsgårde och om Borgen och dess användning vid trupparader. Efter kafferast å Borgen for man så till Fiskartorpet, Stora Skuggan och Frescati, vilka alla demonstrerades av docent Nils G. Wollin. Slutligen begav man sig upp till Lappkärrsbergets troligen från bronsåldern härstammande röse, där prof. Nerman gav en orientering angående dess ålder, den dåtida havsnivån m. m. Utfärden avslutades med en middag å Djurgårdsbrunn.

Till mål för höstutfärden, som ägde rum söndagen den 20 sept., hade man valt västra Södermanland. I färden, som företogs i bussar och bilar, deltog ca 80 personer. Efter ett uppehåll vid runstenen på Kjula ås, som demonstrerades av prof. Nerman, anlände man till den berömda Sigurdsristningen på Ramsundsberget, där prof. Nerman i egenskap av ordförande hälsade de närvarande välkomna och därefter gav en orientering rörande bildframställningarna och en tolkning av runinskriften på hällen. Sundbyholms slott besågs därefter under ledning av fil. dr Erik Bohrn, varpå följde lunchrast i slottet. Man begav sig så vidare till Jäders kyrka, vars byggnadshistoria och fasta inventarier behandlades av fil. dr Per-Olof Westlund, medan fil. dr Olle Källström demonstrerade kyrksilvret. Här bjöds en överraskning, i det skådespelerskan Signe Envall framträdde och sakkunnigt talade om traktens personhistoria alltsedan Axel Oxenstiernas dagar. Kyrkoherde A. Johansson hade låtit anordna en orgelstund som avslutning på kyrkobesöket. På Axel Oxenstiernas Fiholm tog dr Westlund åter vid och demonstrerade de slottsflyglar, som rikskanslern lät bygga — slottet kom aldrig till. Nästa etapp var Eskilstuna, där Rademachersmedjorna från 1600-talet visades av bergsingeniör friherre Elias Hermelin. Man for så till det sydväst om staden belägna stora järnåldersgravfältet vid Åsby, som demonstrerades av antikvarien Sverker Janson, vilken även visade Skjulsta fritidsområde intill staden. Efter ett kort besök i Fors kyrka i Eskilstuna under dr Källströms ledning avslutades dagen med middag i Torshälla Stadsköllare.

Slutligen sammanträdde föreningen måndagen den 14 december, vilket sammanträde övervars av Hans Majestät Konungen. Ordföranden höll ett minnesanförande över föreningens bortgångna styrelseledamot friherrinnan Wera von Essen. Därefter talade förste antikvarien Wilhelm Holmqvist över ämnet »Valöfyndet — ett forntida högsäte?»; efter föredraget följde en livlig diskussion kring det märkliga fyndet.